

autem sibi peculiares, quibus uniuerso corpori uentriculus famulatur. Verum hæc nimium obiter perpendunt, integros libros hac quaestione, An uentriculus suo quem iecori conficit succo, aut sanguine seorsum, an simul ambobus enutriatur, commaculantes. Quandoquidem beneficio illarum facultatum, quas uentriculus cum reliquis partibus communes adipiscitur, proprium sibi nutrimentum ex uenis allicit, retinet, elaborat, & si quid superfluum ipsi fuerit, a se abigit. At munijs, quibus toti corpori uentriculus famulatur, quarumque gratia plerisque Rex corporis uocatur, is esculenta quidem poculentaque rectis fibris per stomachum ex ore assumit, mox obliquis fibris assumptum retinet, totumque tantisper amplectitur, donec id ingesta sibi altrice facultate, in succum cremoremque colore substantiae suae similem reddat. ac demum quod confecit intestinis exhibiturus, inferius orificium suum laxat, transuersisque fibris quod amplexabatur deorsum protrudit. Cæterum uim ipsius alteratricem, unde quaque eum circumdantia organa, ac uelut lebetem ingentes foci solent, excalefacientia, non parum adiuant, totam enim superiorem eius sedem uersus anteriora & dextrum ipsius latus, & in posteriori sua sede dextrum gibbum, iecur complectitur. elatior uero pars ipsius ad superioris sui orificij posteriorem sedem consistens, & sinistrum eius latus uniuersum, septo ambitur, excepta solum ea regione quam lien ad sinistrum uentriculi latus humiliori posteriorisque parte occupat. In posteriori autem sede uentriculus inferiorem omenti membranam, & quæ in illam excurrunt uasa proximè subtenfa obtinet. De in sub hac septi transuersi pars, & uena caua, & magna arteriae truncus præter dorsum, ipsiusque musculos consistunt. Porro uniuersæ inferiori uentriculi sedi omentum ipsi partim attenditur, partimque connascitur. præterea & huic sedi sub omento colum intestinum elatius, tenuia uero intestina demissius, adtenduntur. At alij anteriorem uentriculi sedem omento integri somniant, quum tamen elatior omenti membrana recta duntaxat linea inferiori ipsius parti secundum anteriora adnascatur, nulla interim omenti parte uentriculi anteriori sedi obducta. Vacat itaque magna anterioris uentriculi sedis regio, neque iecore, neque septo transuerso, neque omento, neque liene obducta, sed omenti uice aliud uentriculus hic obtinet subsidium, in calefaciendo huic non ab simile. Præter peritonæum enim & octo ab dominis musculos uena ab umbilico iecori deducitur, qua foetus nutrimentum accipit, quæque post partum exanguis inutilisque efficitur. Huic uenæ quæ peritonæo nexa uentriculo infernitur, in circuitu adeps multus non tamen omnibus æquè copiosus adnascitur, qui ut & uentriculus suo in concoquendo munere alacrius laboreat, aliquid auxilij præbet. Impensius enim conducit iecur, lien, & quæ posteriori uentriculi sedi subtenuntur uenæ ac arteriæ, ut & ipsum quoque septum indefesso suo motu uentriculum minime negligit. Quin etiam cordis septo incumbens calor, ad perfectiorem uentriculi functionem non inutilis censendus est.

DE OMENTO. CAPVT IIII.

OMENTI delineationem imprimis proponit quarta figura, ac secunda, & tertia, uti in illarum figurarum indice commemoratum est. hoc Arabum interpretibus & nostræ ætatis chirurgis dicitur *Zirbus*, sine appendice: aut cum appendice, *Zirbus adipinus*, *Tirbus*, *Clypeus*, *Ventris mappa*, & ut Græcis, *Esfos*, *Epiplex*.

Omenti sermo
nem nunc insti
tuendum.

Omenti situs.

PROXIMUM nunc erat intestinorum, ut quæ confectum à uentriculo succum excipiant, enarratione subiungi. sed quia illis omentum incumbit, & uelut innatat (unde & à Græcis *ἐπιπλοὺν* & *ἐπιπλόον* dicitur) & dissecantibus prius quam intestina occurrat, ac demum non minus quam intestina uentriculo continuum magna ex parte est, non admodum inopportune id hoc loco aggrediemur. Omentum itaque in peritonæi amplitudine positum, mox anteriori illius sedi subiicitur, & super intestina extensum, ad lienem quoque & iecoris cauum, ac posteriorem uentriculi sedem propemodum uniuersum, eiusque fundum exporrigitur: atque ab his etiam sedibus omentum originem ducere, non multo post audies. quare etiam in dissectionibus perpetuò illis sedibus attentum proximumque reperitur. At non ita omnibus obductum intestinis ad pubis usque os (ut in canibus propemodum semper) in homine reperitur. Nam ipsius, quæ intestinis obuolui debeat, portio, raro ultra umbilicum descendere cōspicitur, sed maxima sui parte sinistrorsum lienem uersus retrahi & conuolui. Quod quum in hominibus laqueo suffocatis primum obseruare, ex cōuulsu mortuique corporis hoc euenisse arbitrabar: sed postea id ipsum in aqua suffocatis, & capite truncatis, item laterali morbo, aut phrenitide, eiusue generis affectu alio quopiam mortuis, & in ijs etiam quibus

quibus uiuentibus thorax abdomenque aperiebatur, quod ad omentum attinet homine, ad pubis usque os idem obseruasset in dissectionibus obeundis uir dicitur. medicina mathematicisque professor, quid de Hippocrate præter naturam obefas concipere negat, quia & eruditè literis à me percunctatus est, ac præter cæmatibusque mecum egit, sibi omentum ad scortum descensu, Græci *ὑποπλοῦν* appellat) haud posse fieri sinistrorsum sursumque, fundi uteri os omento comitum non impedit. Nam si disseccans humilioris omentum traxeris, citra aliquam omnino diuisionem in os intestinis ipsum obtendi posse deprehendes, eius & uteri anteriorem leui occasione colligi, ibidemque utcumque comprimere doceberis, dummodo in mense sede poneretur, extenderis. Quanquam eiusmodi ingressum uirilis seminis in uteri fundi orificium inhaerere procul ab uteri fundi orificio semen redderet, cui compressaque ceruicis uteri ante fundi orificium sedemeretur omento, ac parum scilicet à pene distentetiam omentum ad scortum decumbere, in ramicum in ijs quibus intestina in magnam peritonæi amplitudine ualis ipsa amplectens tunica præcinderetur, portio ferri uiderim. Neque istud solum manu tales affectus intestini portuicula ab imprudentibus artificibus ante præterea in latomi cuiusdam, quem ex casu ab alto tum, id quoque luculentissime ostendit. Huic namque de mice semel curaretur abscessus fuerat, & rursus in si ex intestinorum & omenti in scortum descensu cōtigisset, hi coniecturam faceret, ad pubis usque os, ipsiusque scortum id sursum in latus sinistrum dissecantibus plerumque (nollem nanque cum Galeno maximum dicere) inter & inde nonnulli *ὑποπλοῦν*, quasi dicas omenti germinem proximè marisupij, aut sacculi, aut peræ imagini conbuculatum habet orificium, posteriori sua parte elatius nanque pera omenti figuræ ad amussim cōgrueret, si in ac undequaque inconstitit, & unum duntaxat corpus quod substantia est membrana nullis fibris implicata terijs, neruis, & aliqua sui regione glandosum sibi in adipem. Vnde uerò hæc omnia ortum ducant, intelligi antea proposui, animo cōceperis. in qua unam partem anteriorem inferioremque appelles. Ad eum nanque m omentum re uera duntaxat unica (atque id potissimum i posteriori, ut in dicta nuper pera, incumbat, & cōtinuauitatem quæ repleri posset, constituat. Inferioris it pendet ea sede qua primum sub septo magna arteria contingit. Peritonæum enim quæ à uertebrarum ligam quam à uertebrarum corporibus abscedit, membranis quibus illæ dorso affirmantur. Ab his membranis iux racis uertebræ corpus respicit, aliæ propagines m præbentes, illudque dorso hic alligantes. Inferior hæc ris cauum unde portæ uena prodit, perferretur: ac iecor ut & alicui septi transuersi sedi spurij costis hic obdu costæ id semper sit regione. Præsens omenti membræ tus, cui etiam connascitur, procedit, & ad duodenum num usque intestinum etiam subnascitur, hinc orbic rem cōscendit: quam simulatque attrigit, ac ex dextro